

OBČASNÍK RUŽOMBERSKÝCH EVANJELIKOV **DEDIČSTVO**

číslo 2/2010

ROČNÍK 14

Všetko máme tisíckrát lepšie v Kristovi !

Šmalkaldský článok 2/25

Zámocký kostol vo Witenbergu

Z OBSAHU ČÍSLA

<i>Tu stojím, inak nemôžem!</i>	2
<i>Indiana Jones alebo Letný tábor dorastu a konfirmandov</i>	4
<i>Dobrodružstvo v Egypte – Letný tábor detí v Kľačne</i>	5
<i>Campfest</i>	6
<i>Splnená túžba – zájazd v Izraeli očami Zuzky Sedliakovej</i>	9
<i>Pátranie po dušičkových sviatkoch</i>	11
<i>Jubilantom</i>	14
<i>V období od 20. mája 2010 do 27. októbra 2010:</i>	15
<i>Stránka pre nástročné</i>	16
<i>Krížovka</i>	19
<i>Z domácej kuchyne zborovského dozorca</i>	20
<i>Aj smiech je Boží dar</i>	21
<i>Vyberáme z nových titulov Transcía</i>	21
<i>Podujatia najbližšieho obdobia</i>	22
<i>Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu</i>	23
<i>Oznamy</i>	23

SLOVO NA ÚVOD

TU STOJÍM, INAK NEMÔŽEM!

V málo osvetlenej miestnosti sedel kráľ a šiesti muži, s ktorými prišlo aj mnoho ďalších šéfov, manažérov, obchodníkov, vysoká spoločnosť, jednoducho – „smotánka“. Ak by ste tam boli, počuli by ste nervózne šepkajúcich mužov, ktorí si bočnými pohľadmi premeriavajú tých v druhej skupinke.

Jeden z nich sa ozval: „Počúvaj Martin, nedostatočne si rozlíšil svoje knihy, tie prvé boli zlé a tie druhé sú ešte horšie. Martin, ako si len môžeš namýšľať, že ty jediný chápeš zmysel Písma? Pýtam sa ťa – a odpovedz úprimne, bez vytáčok – zriekaš sa, či nezriekaš svojich kníh a bludov, ktoré obsahujú?“

Martin odpovedal: „Keďže si vaše veličenstvo a vaše milosti želajú jednoduchú odpoveď, odpoviem bez okolíkov. Pokiaľ ma nepresvedčí Písmo alebo jasné rozumné dôvody, potom slová Biblie, ktoré som teraz citoval, sú mocnejšie ako ja! Neuznávam autoritu pápežov ani koncilov, lebo si často protirečili. Moje svedomie je pripútané k Božiemu slovu. Nemôžem nič odvolať a ani neodvolám, lebo ísť proti svedomiu nie je správne a ohrozuje spásu! Tu stojím, inak nemôžem! Boh mi pomáha!“

A nakoniec vztýčil ruku v geste rytiera, ktorý zvíťazil... Prichádzali úde-

ry, veľa sa toho na neho za posledné roky zosypalo, ale nedokázalo ho nič podlomiť!

Tak ako Pavla, ktorý stál tiež pevne na nohách, keď aj sám vyznáva: „...až do dnešného dňa stojím...“ /Sk 26:22/. Postavil sa vtedy, keď mu to Ježiš rozkázal, ale ešte predtým bol v Damasku zrazený na kolena. Na kolienách kľačal ako samospravodlivý Saul, ktorý si len myslel, že pevne stojí. A postavil sa ako Pavol. Nestál už vo svojej vlastnej spravodlivosti a vlastných rozhodnutiach zničiť kresťanov, ale stál pevne v Božej moci. Boh ho premohol a on vyznáva, že stojí na milosti /R 5:2/, že stojí vo viere /1K 16:13/, že stojí v Pánovi /Ef 6:10/.

Aj Martina Luthera Boh zrazil na kolena, keď ho zastihla hrozná búrka, v ktorej sa rozhodol dať do služby Bohu a na nohy ho postavila až Božia milosť, ktorú našiel v Biblii, práve v listoch apoštola Pavla. Obidvaja stáli na základe, ktorým sa pre nich stal Pán Ježiš a Jeho slovo, nie na svojej sile, ani na veciach tohto sveta, lebo tie sa časom pomínú.

To je výzva minulosti pre našu súčasnosť. Nezabudnime, že vstať môžeme len z kolien. To je dobrá cesta, aby sme raz mohli povedať s Pavlom: „...stojím až do dnešného dňa“ a vyznať spoločne s Martinom: „Tu stojím a inak nemôžem! Tak mi Boh pomáha!“

Ilona Bázliková

INDIANA JONES

ALEBO LETNÝ TÁBOR DORASTU A KONFIRMANDOV

Tak ako každý rok, aj tieto letné prázdniny sme si dopriali týždeň strávený v spoločnosti Pána Boha a skvelých ľudí v letnom dorastovom tábore, v ktorom sme zažili kopolu nezabudnuteľných zážitkov. Celý tábor sa niesol v duchu archeológie, v hľadaní Božieho pokladu a v hľadaní všeobecne.

Hneď v prvý deň nás rozdelili do štyroch skupiniek a našou prvou úlohou bolo vymyslieť si pre ňu výstižný názov a vytvoriť si vlastnú, skupinku charakterizujúcu vlajku. A tak vznikli názvy ako Nočné Múmie, Kostíci, Ohnivé Krompáče a Horovo Oko. V týchto skupinkách sme trávili väčšinu času, súťažili sme spolu, každé ráno sme mávali stíšenia (stretnutia, kde sme spoločne čítali Bibliu a premýšľali nad Božími pravdami) a popripáde v službu konajúci deň sme ako skupinka strávili aj spoločný čas v kuchyni. Týmto spôsobom sa chcem poďakovať Zuzke, ktorá sa každý deň veľkou časťou podieľala na príprave našich jedál.

Naši nenahraditeľní vedúci si pre nás pripravili veľké množstvo súťaží a hier, pri ktorých sme sa dobre zabavili a po nich každý večer nasledoval úryvok z filmu Indiana Jones. Niektorých uplynulé namáhavé aktivity natoľko unavili, že si nechtiac stihli počas filmu aj pospať, ale verím tomu, že počas témy, ktorá nasledovala po ňom, už boli všetci plne prebudení.

V priebehu týchto dní sme absolvovali aj dva výlety, a to na archeologické nálezisko v blízkosti priehrady Lipťovská Mara - Havránok a prechádzkovú túru na Skalnaté pleso, z ktorých nám ostalo mnoho krásnych fotiek.

V predposledný deň nás milo prekvapila návšteva pani farárky, Lucky a niekoľkých dievčat z Liskovej. Po piatkovom poobedí strávenom niekoľkohodinovou vyčerpávajúcou, ale všetkým páciacou sa hrou sme deň ukončili príjemnou opekačkou. Prežili sme krásny, **Bohom** požehnaný čas a verím tomu, že všetci účastníci tábora budú mať len tie najlepšie spomienky.

Miška Švecová

DOBRODRUŽSTVO V EGYPTE – LETNÝ TÁBOR DETÍ V KLAČNE

Rok prešiel ako voda a opäť tu máme detský letný tábor s názvom Veľké egyptské dobrodružstvo. Na čele tábora bola naša hlavná vedúca Zuzka Jarabová, ktorá sa spolu s ostatnými vedúcimi postarala o to, aby sme sa počas celého tábora dobre bavili. V egyptskom tábore sme mali aj egyptského faraóna, ktorý sa volal Marianon. Po príchode do Klačna nám udelili vedúcich izieb. Potom nás rozdelili do súťažných skupín a egyptské dobrodružstvo sa mohlo začať. Mali sme množstvo zaujímavých egyptských hier ako napr. Egyptský výmenný obchod, stavanie pyramíd, učili sme sa písať a čítať egyptské písmo a mnoho iných zaujímavých vecí. Cez deň sme chodievali na lekcie, na ktorých sme si rozprávali príbeh o Jozefovi a jeho bratoch. Na ve-

černom programe sme počúvali príbeh o Anete. V noci sme boli na nočnej hre, ktorá bola ako inak perfektná. V stredu sme boli na celodennom výlete v Bojniciach. Najskôr sme boli na hrade, potom pozrieť sokoliarov, ktorí mali svoj program v amfiteátri pod hradom a nakoniec sme navštívili Bojnickú ZOO. Vo štvrtok nás boli pozrieť misionári, ktorí nám prišli porozprávať o svojich cestách a o Biblii. V ten istý deň sa konal aj tradičný futbal medzi vedúcimi a deťmi. Vyhrali ho vedúci so skóre 9:5. No ani sme sa nenazdali a už tu bol posledný deň tábora. Pobalili sme si kufre a išli sme na vyhodnotenie súťaží, poriadku a odovzdávanie diplomov. Dorozpravali sme si posledný príbeh o Anete a išlo sa domov...

Evka Machová

CAMPFEST

Naša mládež už dávno prestala vnímať čas v súvislosti s prechodom rokov. Už dávno nie je oddeľovacou čiarou Silvester, či Nový rok. Dokonca ani záväzky, ktoré si dávame do našich životov, neprichádzajú s ohňostrojmi. Nová chuť do služby pre Boha nezačne pri odpočítavaní sekúnd do polnoci. Ako je to možné? Pretože sme spoznali Campfest!

Campfest je kresťanský festival. Každoročne sa na ňom stretávajú kresťanské kapely z rozličných kútov sveta (tie známe, aj menej známe) a hrajú piesne chvál v rôznych štýloch. Ďalšou zložkou Campfestu sú semináre, ktorých témy sú tiež veľmi pestré.

Tento rok sme sa teda opäť vybrali na ranč Kráľova Lehota. Ja som šla plná elánu a nadšenia! Bolo pre mňa utrpením odpočítavať v práci čas odchodu, aby som mohla stihnúť vlak. Ale to čakanie rozhodne za to stálo. Ani tohtoročný Campfest nesklamal! Väčšina účastníkov z nášho zboru šla ráno autami. Keď som vystúpila z vlaku a nechala sa odvieť Jančim, privítalo ma teda krásne ničnerobenie. Tak som si vychutnávala slniečko, ktoré nám spríjemnilo približne polovicu festivalu. Zažili sme toho opäť spolu veľa. Som veľmi vďačná, že sme mohli mať taký príjemný spoločný čas plný duchovného pôsobenia. Týmto chcem poďakovať všetkým rodičom, ktorí sa nebáli a zverili nám svojich pubertákov. Úžasné, aký vedľa používajú inteligentný humor, keď si o 2.00 ráno ideme umyť zuby do studenej vody. Nadchlo ma tiež s akou radosťou jedna nemenovaná konfirmantka (Dominika) túžila vystrašiť

Ajku krásnym pavúčikom. Zažili sme aj moc piesne, keď sme odohrali búrkovú piesň „Slunce Kristovi lásky, ať ozáří nás...“. Perfektne sme sa vykričali (niektorý z nás doslova, ale nejdem sa menovať) nielen na koncerte skupiny Dweeb, kde „bolo OK, keď sme boli spolu“, ale aj na The band with no name, eSPé, Timothy, ... Ale každý z nás (kto to neprespal vo farárskom aute) by dal za pravdu, že najkrajší bol záver. Celý Campfest sa niesol v téme VIP zóna. Každý deň rečníci rozprávali na túto tému. Ako sa tam dostať, ako tam zostať, ale hlavne, kto a čo je skutočne VIP. A VIP môže byť predsa každý z nás, stačí spraviť jedno rozhodnutie. Boh pre nás pripravil to naj VIP miesto, aké si ani nevieme predstaviť. Čítali ste to už? Mesťá s ulicami zo zlata; miesto, kde nie je bolesť ani strach. Posledný večer nám organizátori pripravili symbolický vstup do VIP zóny. Bolo to krásne! Za zvuku hlasných a úprimných chvál sme mohli prejsť po červenom koberci, ktorý predstavoval svätú zem, popod vysvietený kríž, v ktorom sme mali na očiach obrovský skutok lásky Boha k nám a Ježišovej obete kvôli nám. Pod týmto krížom boli dve veľké nádoby s darčekom, ktorý nám organizátori Campfestu pripravili - napodobeninu kreditnej karty so slovami: „Zadarmo si dostal, zadarmo dávaj“. Opäť sme mohli byť povzbudení do služby, uvedomovať si Božiu blízkosť, čo chceme zmeniť na vzťahu s Ježišom, ako Ho môžeme viac cítiť... S láskou a vďačnosťou v srdciach sme v nedeľu ráno zbalili stany a odišli.

Ale toto nie je koniec. Toto je len

začiatok roka. Podstatné je, ako sa k tomu postavíme. Koľko dodržíme zo sľubov, ktoré sme dali nášmu Bohu počas týchto krásnych chvíľ. Lebo skutočný vzťah s Bohom neznamená milovať Ho len na Campfeste. To by bolo veľmi jednoduché! Všade je tam smiech, radosť, ľudia si vzájomne pomáhajú (je pekné vedieť, že keď si idem umyť zuby a zabudnem si pastu, niekto mi ochotne požičia), každý má čas. Ale ako by sa budoval náš vzťah s Bohom, keby to bolo stále len také krásne? Akoby sme si uvedomovali, ako mocne nás drží vo svojich rukách, keby sme nezažili veľké životné pády? Akoby sme mohli byť presvedčení o Jeho blízkosti, keby sme sa necítili stratení? Akoby sme vedeli, koľko sme ochotní kvôli Nemu obetovať, keby sa nám nikto pre našu vieru neposmieval? Veď náš vzťah je o každodennom poznaní a hľadaní. Naš vzťah je o mojom uvedomení si, že Boh je tu so mnou (aj MnOu) v dobrom aj v zlom.

Lucia Bobrokrompáč Hariňová
sa už teší, čo prinesie ďalší Campfest!

P.S.: Ďakujeme tete Mojšovej za výborné koláčiky.

Un P.S.: Milujeme gumáky!!!
(Un znamená Už naozaj)

Lucia Bobrokrompáč Hariňová

Ako každý rok, aj tento som sa tešil na Campfest. Moja radosť stúpila, keď som sa dozvedel, že nás ide zase o čosi viac. Pre niektorých sa začal Campfest vo štvrtok, pre niektorých v piatok. Pre mňa osobne začal štvrtkovým ránom, keď sme so Zuzkou čakali pred vchodom na Jančiho. Aj tento

rok sme šli poriadne nabalení. Týmto sa chcem poďakovať Jančimu, Fabiánovcom, Fabriovcom za pomoc s odvozom na RANČ KRÁĽOVA LEHOTA. Odchádzali sme s dobrou náladou, ktorá pokračovala aj pri stavaní stanov. Campfest odštartoval večerný hlavný program. To sa k nám už pripojila aj skupinka, ktorá prišla až večer z dôvodu rozbehu. Začali sme navštevovať prvé semináre, koncerty, ale aj tvorivé dielne. Niektorí z nás, ako Ja a so Mnou aj Ivušta sme navštívili detský program. Celý Campfest sa niesol v téme vstupu do VIP zóny. Bol o tom, že na to, aby sme tam vstúpili, stačí naozaj málo. Som rád, že som na Campfest mohol ísť aj tento rok a že som to mohol opäť prežiť v takej príjemnej atmosfére. Za to hlavne vďačím našim dorastákam (Rebeke, Dominike, Heni, Ivušte), mládežníkom (Lucke, Ajke, Janke, Evke, Veronike, Ive, Lenke), aj našim najobľúbenejším geriatikom (Jančimu, Zuzke a Pánovi farárovi). Ale najväčšia vďaka patrí samozrejme BOHU!

Juraj Hariň

Campfest 2010

SPLNENÁ TÚŽBA – ZÁJAZD V IZRAELI

OČAMI ZUZKY SEDLIAKOVEJ

Píšem tieto zážitky krátko po návrate z Izraela a zdá sa mi to ako sen, že je to pravda presvedčam samú seba a naplnilo sa to, čo som už ako staršia túžila vidieť – stopy, miesta, cesty účinkovania nášho Pána Ježiša – uvidieť Svätú zem.

25. máj bol deň, keď som sa so svojou priateľkou pridala v Bratislave k rím. katolíkom z celej republiky s cestovnou kanceláriou AWERTOUR na pútnický zájazd.

Let do Těl Avivu trval necelé tri hodiny. Potom sme cestovali vyše hodiny do Betlehema, kde sme boli aj ubytovaní. Mesto Betlehem je rozdelené veľkým 8 metrovým vysokým múrom niekoľko km dlhým, ktorý oddeľuje moslimskú časť od židovskej. Každý deň sme mali pohľad z našej izby na tento múr, ale aj na mešity, z ktorých sa niekoľkokrát ozývali piesne a modlitby. Potešilo ma, keď sme v meste Jeruzalem našli aj evanjelický stánok Boží.

Na ďalší deň sme navštívili mestčko AIN KAREM, ktoré ležalo približne 8 km od Jeruzalema, kde sme navštívili baziliku. Toto miesto sa spája s narodením Jána Krstiteľa, v dolnej časti sa nachádza skala, v ktorej sa Ján Krstiteľ ukrýval pred Herodesom. V Betleheme sme tiež navštívili pole pastierov, kde bolo zvestované narodenie Pána Ježiša Krista pastierom. Je tam množstvo jaskýň, kde pastieri žili a nad nimi je postavený kostol, ktorý symbolizuje miesto pomazania Dávida prorokom Samuelom za Izraelského kráľa. Toto miesto sa rovnako spája s Noemi a Rút.

Tu sa v Betleheme nachádza kostolík „Jaskyňa Mlieka“, kde sa schovávali Mária s Ježišom pri úteku do Egypta, keď kojila svoje dieťa, odkvapla jej kvapka mlieka a jaskyňa tak cela zbelela. Udržujú to tu františkáni. Stala sa cieľom púti matiek bez detí, bez rozdielu vierovyznania. Večer sme mali možnosť navštíviť nočný Jeruzalem. Boli sme i pri múre nárekov (aj cez deň). Z hory Olivovej sme obdivovali vysvietené mesto, Izraelský parlament i sedemramenný svietnik (imitácia toho, ktorý pôvodne stál v jeruzalemskom chráme). V roku 1968 bola Veľká Británia poverená riešiť spor o Palestínu, ktorú chceli Jordánci, Sýria, Egypt. I v dnešnej dobe má Izrael spory so susednými krajinami, hlavne so Sýriou.

Vo štvrtok bola na programe Bazilika narodenia Pána (Betlehem) postavená na jaskyni Narodenia Pána. V nej je na mramorovej doske štrnásťcípá hviezda s nápisom: „Tu sa z Márie Panny narodil Ježiš Kristus!“

BETÁNIA (Palestína) leží na úpätí Olivovej hory na ceste z Jeruzalema do Jericha. Tu je aj dom Lazara, Marty a Márie. Navštívili sme hrob Lazara, ktorého Pán Ježiš vzkriesil.

Ďalšia cesta nás viedla do ENGADY k Mŕtvemu moru (teplota vzduchu bola 44°C). Vykúpali sme sa v ňom, aby sme zistili, aké je slané a ako nás pekne udrží na povrchu. Cesta Júdskou púšťou sa nedá opísať. Časť tejto zeme je zaujímavá hlavne svojou členitosťou, kaňónmi, beduínmi, ťavami, trsami vyschnutej trávy, na ktorej sa pásli ovce, kozy a vrcholcami skalných hôr pripomínajúcimi ovčím chrbát.

Nezabudnuteľný je „QUMRAN“ (Kumrán) v Júdskej púšti, 50 km od Betlehema. V roku 1947 tu boli nájdené Izaiášove zvitky (texty). Objavil ich náhodou pastier, ktorý hľadal zatúlajúcu kozu. Hodil kameň do jednej z jaskýň a počul zvuk rozbitých džbánov. Pátral po príčine a našiel tento vzácny nález. Našli sa tu aj ďalšie krčahy. Zvitky sú z kože a papyrusu.

Pevnosť „MASADA“ leží nad Mŕtvym morom (80-90 km od Jeruzalema). Dal ju postaviť Herodes Veľký, aby bol chránený pred vlastným ľudom. Bola tu voda, kúpele, sauna, sklady, domy. Táto pevnosť vošla do dejín roku 70 po Kristovi, keď sa sem stiahlo asi 1000 Židov, aby sa bránili pred rím. legionármi. Bránili sa 3 roky. Keď videli, že neodolajú, rozhodli sa pobiť navzájom. Posledný z nich spáchal samovraždu. Zachránili sa 2 ženy a 5 detí.

V piatok bola na pláne „HORA SION“ (Jeruzalem). Na tomto mieste bol Ježiš súdený (Kaifáš - Herodes - Kaifáš) a väznený. Tu vznikla myšlienka, aby jeden zomrel za všetkých. Tu tiež Šalamún postavil chrám Ballovi.

Bolo nám povedané, že hoci všetky dôležité udalosti spojené s Ježišom sa udiali na hore Sion či Olivovej hore, nemuseli sa stať práve na miestach, ktoré sú v súčasnosti uctievané.

Sobota - Jeruzalem - OLIVOVÁ HORA - nachádza sa tu Getsemanská záhrada aj evanjelický kostol s nemocnicou (dal ju postaviť nemecký cisár).

Vrch TÁBOR - vrch premenenia Pána - je tu postavená Bazilika, ktorú riadia štyria františkáni. Kostol má 2 veže, ktoré sú zasvätené Mojžišovi a Eliášovi. Tu Ježiš určuje ďalší smer a prácu Petrovi, Jakubovi a Jánovi.

TABGHA - miesto, kde učinil Ježiš Kristus zázrak s 5 chlebami a 2 rybami. Po vzkriesení prichádza Ježiš do Galilei - pripravuje rybu učeníkom a hovorí, že odteraz budú loviť ľudí.

KAFARNAUM - tu a v Betsaide povoláva ďalších rybárov. Prvého oslovuje Ondreja. Ten ide za Petrom, že našiel Mesiáša. Je tu povolaný aj colník Matúš.

Nelutujem ani čas, ani námahu (a tá bola), ani finančné prostriedky, lebo lepšie je raz vidieť ako stokrát čítať. Odporúčam všetkým tým, ktorí chcú poznať historické pozadie nášho Pána Ježiša Krista. Ďakujem Pánu Bohu, že mi to dovolil, aby som sa zúčastnila zájazdu, za zdravie, ktoré mi dal, za to, že ma viedol a doviedol až domov.

Zuzana Sedliaková

PÁTRANIE PO HISTORICKÝCH A TEOLOGICKÝCH KOREŇOCH „DUŠIČKOVÝCH“ SVIATKOV.

Vo svojej službe som sa veľa krát stretol s otázkami, ktoré sa týkali vzniku a rozdielov vo svätení týchto sviatkov v evanjelickej a rímskokatolíckej cirkvi. Tieto otázky totiž pomáhajú zodpovedať aj otázku: **ako môžem ako evanjelik vnímať sviatok Všetkých svätých a Pamiatku zosnulých?** Bol som preto nútený nazrieť do minulosti a hľadať historické korene týchto sviatkov.

V rímskokatolíckej cirkvi sú tieto dva rozdielne, ale po sebe idúce sviatky, prakticky prepojené. Pamiatka zosnulých v evanjelických cirkvách má samozrejme úplne iný dôraz. Najskôr sa však pozrime do histórie týchto sviatkov.

Napriek tomu, že sú dnes tieto dva sviatky vedľa seba, v liturgických poriadkoch sa neobjavili naraz. Hoci v rannej cirkvi nemôžeme ešte hovoriť o sviatku Všetkých svätých, Tertulian koncom druhého storočia píše, že už ranní kresťania vykonávali výročnú spomienku za zomrelých mučeníkov. Pri výročnej slávnosti smrti mučeníka sa zhromažďovali okolo jeho hrobu (často v katakombách) ku spoločnej oslave za jeho svedectvo života i za to, že z Božej milosti môže byť už v nebeskej sláve. Deň ich pohrebu nazývali dňom „*narodenia pre nebo*“ (dies natalis). V 3. a 4. storočí už nebolo prakticky možné spomínať všetkých známych aj anonymných mučeníkov (svätých), ktorí preliali svoju krv pre evanjelium Ježiša Krista. V cirkvi preto k tomuto účelu stanovili konkrétne dni.

V období po skončení prenasledovania cirkvi v 4. storočí Efrém Sýrsky (306 - 373) a Ján Zlatoústý (354 - 407) už poznajú sviatok Všetkých svätých mučeníkov, ktorý sa slávil na prvú nedeľu po Svätodušných sviatkoch. Ešte aj v dnešnom gréckom kalendári sa táto nedeľa volá Nedeľa svätých.

Začiatok svätenia sviatku Všetkých svätých v Západnej (Rímskej) cirkvi datujeme dňom 13. mája 609, kedy rímsky pápež Bonifác IV. prebral od cisára Fokasa pohanský chrám všetkých Bohov, tzv. Pantheon a zasvätil ho Panne Márii a všetkým svätým mučeníkom. Vzhľadom k tomu, že v 8. a 9. storočí hlavne na severe si ľudia ešte stále držali pohanský sviatok Samhain (koniec leta-života), ktorý spadal na 1. novembra, v roku 837 pápež Gregor IV. presunul Sviatok všetkých svätých na tento deň. Postupne sa to zaužívalo v celej cirkvi.

Vznik Pamiatky zosnulých je spojený s menom Odilo, ktorý bol opátom v benediktínskom kláštore Cluny vo Francúzku. Odilo nariadil v roku 998 všetkým podliehajúcim kláštorom, aby si 2. novembra v modlitbách spomenuli na všetkých verných zosnulých kresťanov. V tomto období boli totiž medzi ľudom stále praktizované pohanské obrady rozlúčky s letom. V tej dobe bol v západnej cirkvi 1. november sviatkom Všetkých svätých. Týmto chcel opäť zároveň poukázať na teologické prepojenie týchto dvoch sviatkov. Táto tradícia sa z Cluny rozšírila do celej západnej cirkvi.

Protestantská cirkev v 16. storočí zaviedla tento sviatok pod názvom All Hallowed Evening, v hovorovej reči známy ako Halloween.

Prepojenie týchto sviatkov v rímskokatolíckej cirkvi existuje dodnes. 1. novembra si veriaci pripomínajú zásluhy svätcov. V sviatok Všetkých svätých si rímskokatolícki veriaci pripomínajú život a zásluhy svätcov a tiež prepojenie a jednotu cirkvi so svätými, ktorí sú v Božej prítomnosti. Pripomínajú si ich zásluhy, ktoré svojím svätým životom získali. Na Pamiatku zosnulých je možnosť získať tieto ich zásluhy aj pre svojich blízkych a tak skrátiť ich duši pobyt v očistnom ohni. Katolícky katechizmus v 3. kapitole, v 5. odseku hovorí, že „*svätí v nebi neprestajne orodujú za nás u Otca a predkladajú mu zásluhy, ktoré získali na zemi skrze jediného prostredníka medzi Bohom a ľuďmi, Ježiša Krista...* Rímskokatolícka cirkev totiž na Florentskom a Tridentskom koncile /15. a 16. storočie/ sformulovala svoje učenie o očistci, podľa ktorého niektoré ľahké viny budú očistené očistným ohňom. Väčšina ľudí totiž nie je až taká skazená, že by musela ísť rovno do pekla. Pre tých je tu očistec, kde si človek musí odpykať trest za svoje hriechy. Skrátenie tohto trestu je možné za pomoci odsľúženej omši /eucharistickej obety/, almužien, odpustkov a kajúcich skutkov. Pri tomto učení sa odvolávajú na apokryfickú knihu /2. Makabejskú 12:45/, kde Júda Makabejský nariadil v dobe Starej zmluvy priniesť zmiernu obeť za padlých vojakov, ktorí sa dopustili hriechu.

Avšak každý poctivý čitateľ Novej zmluvy si hneď uvedomí, aký chybný

je tento predpoklad, podľa ktorého Ježišova obeť na kríži len dopĺňa naše kresťanské skutky a snaženie. Apoštol Pavol jasne hovorí: **...ale ospravedlnení bývajú zdarma z Jeho milosti, skrze vykúpenie v Kristu Ježiši... (R 3:24)**. V takomto kontexte je nám oveľa pochopiteľnejšie aj to, prečo Luther prišiel so svojou kritikou odpustkovej praxe práve v tomto „dušičkovom období“. V 21. výpovedi proti odpustkom Luther hovorí: **„Mýlia sa všetci tí kazatelia odpustkov, ktorí hovoria, že pápežovým odpustkom je človek zbavený každého trestu a získa spasenie.“** V 36. a 37. výpovedi vysvetľuje: **„Každý kresťan, ktorý pociťuje pravú ľútosť nad svojimi hriechmi, má úplné odpustenie trestu aj viny, ktoré mu patrí aj bez odpustkov. Každý opravdivý kresťan, či živý alebo mŕtvy, má účasť na všetkých duchovných pokladoch Krista a cirkvi za daru Božieho aj bez odpustkov.“**

Reformátori neskôr v obrane Augsburského vyznania v XXI. článku píšu na margo vzývania svätých toto: **„Okrem toho, pri uctievaní svätých protivníci nielen ich vzývanie požadujú, ale aj zásluhy svätých privlastňujú iným a robia zo svätých nielen orodovníkov, ale aj zmiercov...“**

...Ľudia si totiž namýšľajú, že Kristus je prísnejší a svätí sú láskavejší a preto viacej dôverujú v milosrdenstvo svätých ako v Kristovo. Utekajú od Krista k svätým. Pri odpustkoch hovoria, že si privlastňujú zásluhy svätých.“ V Šmalkaldských článkoch reformační otcovia vysvetľujú, že Písmo nás

nielenže nevyzýva k vzývaniu svätých a k modlitbám k nim, ale vo svetle Písma je toto vzývanie modloslužbou.

Tieto riadky nepíšem preto, aby viedli k zhoršeniu ekumenických vzťahov v meste či na dedine, alebo k sporom v zmiešaných manželstvách a rodinách. Mojim cieľom je, aby sme lepšie porozumeli podstate týchto sviatkov a vedeli sme zaujať svoje stanovisko viery v tomto období. Pamiatka zosnulých by nás mala viesť k vďačnosti voči milostivému Bohu, ktorý v nás v každom čase života koná svoje dielo a ktorý svoje dielo konal i v životoch tých, ktorí nás už do večnosti prešli.

Či sme počas Pamiatky zosnulých doma, v chráme, alebo pri hrobe blíz-

keho, mali by sme vstupovať do rozhovoru s naším Nebeským Otcom. Ďakovať mu za dar života pre našich blízkych, za oheň viery, ktorý zapálil v ich živote, za milosť, ktorú im v živote preukázal i za príklad, ktorý nám naši zosnulí zanechali. Ďakujeme za poznanie, že každý vzťah, ktorý bol vo viere a v láske na tejto zemi budovaný, nezaniká, ale bude pokračovať v Božej prítomnosti. A predovšetkým budme vďační za zásluhy Pána Ježiša Krista, ktoré sú pre nás i našich blízkych darom. Vďaka tomuto poznaniu už nemusíme ani tieto dni prežívať v neistote, či sme pre spásu svojich zosnulých blízkych urobili dosť.

David Bážlik, zborový farár

Radujte sa v Pánu vždycky, opakujem, radujte sa! Fil. 4:4

Môže si človek prikázať len tak, aby sa radoval? Nie sme asi pánmi svojich pocitov, nevieme len tak zahnať smútok, sklúčenosť. Častokrát povieme: „No, tebe sa dobre hovorí, keď si mladý, zdravý a bohatý.“ Sú to naše problémy a starosti, bolesti i sklamania, ktoré nás oberajú o radosť. Ale ako kresťan mám minimálne jeden dôvod na radosť. Mám Ježiša, ktorý moje viny vzal na seba. Mám v ňom lekára, ktorý uzdravuje moju dušu, mám v ňom Pána, ktorý mi dáva slobodu od mnohého. Je so mnou, či prechádzam cez vodu, či cez oheň. V tmavých a šedých dňoch môjho života mi vraví z úplnej blízkosti: „Neboj sa, som s tebou.“ Keď sa Luther prebojoval k viere v milostivého a láskavého Pána Ježiša, vyzýval všetkých, aby sa s ním radovali. „Kto však nechce,“ pokračoval, „nech skučí sám pre seba.“

Ak cítíme smútok, úzkosť a bolesť, pripomeňme si všetko dobré, čo sme prežili, čím sme obdarovaní naším Bohom. Pri všetkých našich ťažkostiach máme veľa dobrého od Hospodina a najlepšie je, že máme Jeho samého.

Prajeme vám k vášmu jubileu veľa radosť viery a nádeje, napriek mnohým bolestiam života. Ako vraví Pán Ježiš: „...aby vaša radosť bola úplná.“ A túto radosť vám nikto a nič vziať nedokáže!

Ilona Bázliková

Ak by som žila rokov milióny

a každý rok mal tisíc dní

a každý deň bol plný

krásnych vôní,

radosti prameň bezodný,

ak by som mala všetku slávu sveta

a priazeň ľudí, obdiv aj

a slnka plné boli moje letá

a mladý bol môj obličaj,

ak by som mala krídla divých husí

alebo orlich krídel pár,

priateľstvo verné šťastnej múzy,

v srdci by stále kvitla jar.

Ak by ma vencom slávy ovenčili,

dali mi vavrín na hlavu,

ak by som mala zdravie,

mnoho sily,

neznala chvíľu boľavú

a splnilo sa každé pranie,

hoc túžba býva nemalá.

Ja mŕtva by som bola, drahý Pane,

ak by som teba nemala!

Zlatica Oravcová

September 2010

88 r.: Veltýová Margita; 85 r.: Kenyersová Mária, Niňaj Pavel; 84 r.: Murínová Emília; 83 r.: Hariňová Elena, Paušlyová Mária, Teniak Ľudovít; 82 r.: Badíková Emília, Muríňová Anna, Plávková Anna; 81 r.: Jandera Vladimír, Olejníková Emília, Vilčeková Zuzana; 76 r.: Mešková Darina, Rázgová Pavla; 75 r.: Potocká Anna; 70 r.: Alman Bartolomej, Ilavská Zuzana; 65 r.: Hollá Božena, Láclavíková Oľga, Naď Ivan, Raganová Blažena; 50 r.: Junasová Mária, Kadlečíková Jaroslava, Kadlečík Martin, Muriň Milan.

Október 2010

91 r.: Struhárová Júlia; 90 r.: Krajčová Jolana; 88 r.: Buková Anna, Kmeťková Mária, Lišková Anna; 85 r.: Bečková Mária, Dundeková Rebeka; 81 r.: Mešková Jolana; 80 r.: Čavojevová Elena, Kuska Jozef; 70 r.: Kubčíková Elena; 65 r.: Lukáč Miroslav; 60 r.: Nováček Radomil, Stehurová Matilda, Šildeková Eva.

November 2010

87 r.: Pribilová Elena; 82 r.: Macková Zuzana; 81 r.: Hadová Božena; 80 r.: Murina Jaroslav; 79 r.: Kasanický Miroslav; 78 r.: Penciaková Viola; 77 r.: Košík Martin; 76 r.: Baranová Anna, Mrázová Otília; 75 r.: Hulej Miloslav, Mišatová Anna, Šimová Emília; 70 r.: Martonová Viera, Vozár Miroslav; 65 r.: Janíková Irena, Lakatošová Mária; 60 r.: Malov Milan, Reťkovská Oľga; 55 r.: Kenderová Ľubica; 50 r.: Guráň Ján.

December 2010

90 r.: Michalíková Anna; 87 r.: Kunová Božena, Lubelanová Margita; 86 r.: Ďurišková Jelka; 84 r.: Madaj Branislav; 83 r.: Stromková Mária; 82 r.: Jesenská Darina, Zemiarová Marta; 81 r.: Lipárová Štefánia; 79 r.: Kalafús Štefan, Kankrín Vladimír, Macková Etela; 78 r.: Paučula Karol; 77 r.: Bruncko Dušan; 76 r.: Hrabuša Július; 75 r.: Kasanický Branislav; 70 r.: Ilavská Milota; 65 r.: Halušková Anna, Németh Štefan, Reťkovský Branislav, Surovčeková Elena; 60 r.: Potocký Igor, Salvová Viera, Tholtová Anna, Uhliarová Viera; 55 r.: Bobříková Lýdia; 50 r.: Buková Milota.

V OBDOBÍ OD 20. MÁJA 2010 DO 27. OKTÓBRA 2010:

• boli do vínneho kmeňa nášho Pána Ježiša Krista Krstom Svätým zaštepene tieto deti a dospelí:

Viera Karčová, Viktória Beľová z *Ružomberka*, Rebeka Kútniková z *Hubovej*, Alan Krenželák z *Liskovej*, Branislav Kubík, Adam Alušic, Matej Karč z *Ružomberka*

Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený.

Marek 16:16

- svoju vieru vyznali a za dospelých členov našej cirkvi boli prijatí títo mladí bratia a tieto mladé sestry:

Viera Karčová z Ružomberka, Zuzana Michaličová z Dolného Kubína.

A som presvedčený, že Ten, ktorý počal vo Vás dobré dielo, aj ho dokoná.
Filipským 1:6

- sme sa v nádeji vzkriesenia a vo viere vo večný život rozlúčili s tými-to bratmi a sestrami:

Júlia Kusková/76 r./, Zora Kocholová /83 r./, Mária Ďurčáková /62 r./, Anna Nahálková /94 r./, Dušan Lukašík /78 r./ z Ružomberka, Alžbeta Chlebová /89 r./ z DD Likavka, Rudolf Brveník /73 r./, Emília Buknová, Mudr. Gustáv Supík /78 r./ z Ružomberka, Vlasta Šintajová /76 r./ z Likavky, Rudolf Muriň /69 r./ z Liskovej.

Môj Vykupiteľ žije a raz sa postaví nad mojím prachom. Jób 19:25

STRÁNKA PRE NÁSŤROČNÝCH - VPLYV ROVESNÍKOV

Otázka: Kamaráti ma podpichujú, pretože nepijem. Pýtajú sa, čoho sa obávam? Čo im mám povedať, aby mi dali pokoj?

Odpoveď: Povedz im, že dôvod tvojej abstinencie nie je strach. Povedz im, že nepiješ preto, lebo si múdry. Príslovie 22:3-5 hovorí: „Opatrný, keď vidí zlé, skryje sa; ale hlupáci prejdú a pykajú. Trnie a smečky sú na ceste prevrátenca; ten, kto ostríha svoju dušu, vzdiali sa od nich.“

To, že tvoji kamaráti niečo robia, neznamená, že to musí byť vhodné aj pre teba. Alkoholizmus je v Amerike v poradí tretím najväčším problémom po srdcovo-cievnych ochoreniach a rakovine.

Postihuje desať miliónov ľudí, stojí šesťdesiat miliárd dolárov a spôsobuje ročne dvestotisíc úmrtí. Alkohol má 50-percentný podiel na dopravných nehodách a požiaroch, 67-percentný podiel na vraždách a 33-percentný

podiel na samovraždách.

Zvyšuje úmrtnosť na nádorové ochorenia, choroby štítnej žľazy, postihuje srdcovo-cievny, črevný a nervový systém.

Zistilo sa, že počet samovrahov - alkoholikov je šesť až dvanásťnásobne vyšší ako u bežnej populácie.

Ak by bol dnes s touto štatistikou alkohol navrhnutý na legalizovanie ako droga, je isté, že by nebol prijatý.

Fyzicky ti môže alkohol poškodiť pečeň, zapríčiniť poruchy srdca a zhoršiť pamäť. Emocionálne môže vyvolať zahanbenie z nevhodného správania sa a úzkosť. Môže mať na svedomí aj rodinné hádky a výčitky svedomia pre neuvážené činy a tiež úbohú predstavu o sebe samom. Alkohol totiž ohraničuje tvoju slobodu. Obmedzuje tvoju schopnosť rozhodovať sa správne a podľa toho aj konať. Nepoddaj sa nátlaku svojich priateľov. Buď pevný. Pravdepodobne si budú naďalej z teba strieľať, ale vedz,

že vo svojom vnútri ťa budú rešpektovať pre tvoje presvedčenie.

Otázka: Kamaráti mi hovoria, že ak chcem byť populárny, musím piť. Je to pravda???

Odpoveď: Tu je radikálna odpoveď. Popularita nie je všetko. Píťte ťa môže urobiť populárnym medzi tvojimi kamarátmi práve teraz. Ale čo ak sa na budúce rozhodnú, že populárnym ťa urobí, keď si zoberieš zopár tabletiék? Má to cenu? Na niektorom mieste si musíš nakresliť čiaru, ktorú neprekročíš. Prečo to neurobiť teraz? Možno budeš v partii na nejaký čas nepopulárnym. Biblia hovorí, že Boh stále hľadá chlapcov a dievčatá, ktorí sa mu úplne odovzdajú. 2. Paralipomenon 16:9 hovorí: „Lebo oči Hospodinove chodia sem a ta po celej zemi, aby dokázal svoju silu pri tých, ktorých srdce je cele obrátené k nemu.“ Keď niekoho takého nájde, podporí ho na 100 percent.

Po čase uvidíš, že je lepšie držať sa svojho rozhodnutia a byť nepopulárnym, než kvôli popularite urobiť kompromis. Na začiatku ťa kamaráti môžu odmietnuť, ale to je v poriadku. Ak to urobia, potom aj tak neboli tými pravými kamarátmi.

Otázka: Kamaráti na mňa naliehajú a ja mám strach. O drogách neviem vôbec nič. Čo hovorí Biblia o drogách?

Odpoveď: Na to, aby si dnes mal o rozličných druhoch prehľad, potrebuješ takmer doktorát z farmácie. Väčšina drog môže byť rozdelená do nasledujúcich hlavných kategórií

Drogy sa často používajú v kombinácii. Jednou z najbežnejších je: heroín a kokaín (rýchle strely), marihuana a čierna zástava zabíjač ploštic („VACS“), marihuana a kokaín (sherm), marihuana a PCP („balzamovacia tekutina“).

Štatistika ukazuje, že jednému zo štyroch študentov vo veku 13-17 rokov boli nezákonne ponúknuté drogy (USA Today 8. 5. 1989 str. 1) v priebehu posledných 30 dní. Nie je prekvapujúce, že máš kamarátov, ktorí ťa presvedčajú, aby si aj ty vyskúšal drogy.

Biblia nehovorí priamo o téme drogového zneužívania, ale tiež nehovorí ani o tom, na ktorej strane diaľnice sa má jazdiť. Biblia však hovorí o tom, že tvoje telo je chrámom Božím. 1. Korintňanom 3:16 - 17 hovorí: „Nezabudnite, že vo vás pôsobí Boží Duch, že ste Božím chrámom. Kto by zničil Boží chrám, toho zničí Boh, lebo Boží chrám je svätý a tým ste vy!“

Drogy nie sú pre náš organizmus ničím pozitívnym. Sú deštruktívne. Čokoľvek robíš, nevystav svoje telo, chrám Boží, zhubným účinkom.

Otázka: Ako môžem poznať, či je niečo správne alebo nie?

Odpoveď: Ak sa nevieš rozhodnúť, či je niečo správne alebo nie, položiť si tieto otázky. Pomôžu ti vybrať si to správne:

1. Osobný test: Stanem sa lepším alebo horším kresťanom, ak to budem robiť?
2. Praktický test: Prinesie to dobré alebo zlé výsledky?
3. Sociálny test: Budem na druhých

pôsobiť ako lepší alebo horší kresťan?

4. Univerzálny test: Predpokladajme, že by to takto robil každý?
5. Biblický test: Je to zakázané v Božom slove?
6. Test služobníka: Budem plyvať darmi, ktoré mi Boh dal?
7. Misionársky test: Bude to pomoc alebo prekážka pre vývoj Božieho kráľovstva na zemi?
8. Test charakteru: Učiní ma to morálne silnejším alebo slabším?
9. Test publicity: Budem túžiť po tom, aby to vedeli moji kamaráti?
10. Test zdravého rozumu: Čo na to hovorí zdravý „sedliacky“ rozum?
11. Rodinný test: Prinesie to úctu alebo zneuctenie, zneváženie mojej rodiny?

Otázka: *Do akej miery by som sa mal v škole postaviť za svoju vieru?*

Odpoveď: Uvedom si, že ak sa postaviš za svoju vieru, bude to ťažké. Ľudia budú na teba pozeráť. Preto si ťa budú niektorí doberať, iní ti poriadne strpča život aj pre najmenšiu maličkosť, ktorú urobíš zle. Nemusíš predstierať, že si dokonalý. Ak niečo pokazíš, priznaj si to, znovu vstaň a pokračuj ďalej. Si Ježišovým nasledovníkom, nie Ježišom Kristom.

Nedovoľ preto strachu, že ťa kamaráti zavrhnú, aby ťa odviezol od tvojej viery. Mnohí z nich možno iba čakajú na niekoho, kto by ich viedol, alebo im bol dobrým príkladom, ktorý by mohli nasledovať.

Ak budeš vo svojom živote citlivý na pôsobenie Ducha Svätého, budeš vedieť, kedy máš mlčať. Netvrdíme, že musíš každý deň pri obede stáť na stole a kázať študentom evanjelium. Ale povzbudzujeme ťa k tomu, aby si sa postavil za to, v čo veríš. Kto vie, aký

duchovný oheň sa môže rozpútať z tvojich iskier?

Otázka: *Ako sa mám postaviť za to, čomu verím, bez toho, aby som stratil priateľov?*

Odpoveď: Najrýchlejším spôsobom, ako sa zbaviť svojich rovesníkov, je povedať: „Som dobrý kresťan a také veci nerobím!“ Namiesto toho povedz: „Prijímam ťa takého, aký si. Prosím, aj ty ma prijmi takého, aký som.“ Alebo: „Nepijem a budem sa toho držať aj naďalej.“ Ak prijmeš druhých ľudí takých, akí sú, budeš prekvapený. Zvy-

čajne ťa príjmu a budú ťa mať radi aj napriek tomu, že sa nebude zúčastňovať na ich podujatiach.

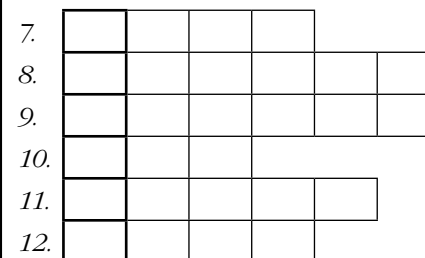
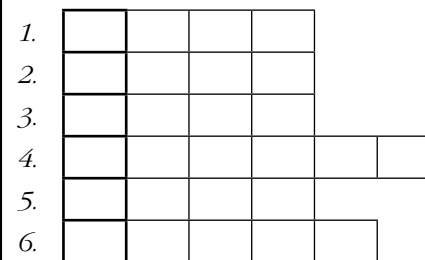
Ale vždy to tak nedopadne. Niekedy svojich priateľov stratíš alebo vstúpiš do obdobia samoty. Napriek tomu buď odvážny. Je to len na prechodný čas.

Ak sa budeš rozhodovať medzi získaním popularity a získaním milosti Ježiša Krista, potom sa usiluj o to druhé. Ak ťa tvoji kamaráti odmietnu kvôli tvojmu postoj, potom je to Kristus a nie ty, ktorého odmietajú.

Z knihy O a O pre nástročných

KRÍŽOVKA

Milé deti, dnešnú krížovku si pre vás pripravili Natálka Hollá, Natálka Brečková, Natálka Ďurinová, Lucka Poliaková, Danielka Kubinianová a Zuzka Grilusová, žiačky evanjelického náboženstva na ZŠ Sládkovičova. Tajnička ukrýva meno reformátora, ktorý zápasil za pravdu evanjelia. Aké je jeho meno?

1. V zahraničí v ňom plávame
2. Druh dopravného prostriedku
3. Chytáme ju udicou
4. Píšeme na ňu kriedou
5. Používa sa na šitie
6. Navlieka sa do ihly
7. Spúšťame sa na nich po snehu
8. Druh zeleniny, môže byť aj kyslá
9. Druh hudobného nástroja
10. Živočích, ktorý sa plazí po bruchu
11. Krajina, v ktorej sú pyramídy
12. Horná končatina

Z DOMÁCEJ KUCHYNE ZBOROVÉHO DOZORCU

LAHÔDKOVÁ CHERRY ŠVÁBOČKA

1kg malých zemiáčkov
domáca slaninka
1 cibuľa
červená mletá paprika
pažitka alebo petržlenová vňať na posypanie

Na jemno nakrájame domácu slaninku a opražíme. Pokrájanú cibuľku hodíme na slaninku a do sklovita opečieme, cibuľku posypeme jednou plnou kávovou lyžičkou červenej papriky, hneď pridáme umyté neočistené švábočky, podlejeme 0,5 dcl vody, mierne zamiešame a dusíme na veľmi malom ohni až do zmäknutia. Podávame to posypané pažitkou alebo vňaťou ako ľahkú večeru s acidofilným mliekom alebo ako prílohu k pečenému mäsku.

Ladislav Zvara - zborový dozorca

AJ SMIECH JE BOŽÍ DAR

V KAŽDOM ČASE A VEKU...

Deti píšu Bohu:

Milý Bože, keď sa budeš v nedeľu v kostole pozerať u kážem ti svoje nové topánky. */Miky/*

Milý Bože, nemyslel som si, že fialová tak ide k oranžovej, kým som nevidel východ slnka, čo si urobil v utorok. To nemalo chybu. */Eugen/*

Milý Bože, naozaj si chcel, aby žirafa vyzerala takto, alebo si ju zbabral? */Norika/*

VYBERÁME Z NOVÝCH TITULOV TRANOSCIA

NÍZKE PRELETY – Pavel Gábriš *zamyslenia prvej dekády 21. storočia*

Kniha krátkych úvah, reflexií, ktoré odzneli vo vysielaní Slovenského rozhlasu ponúka čitateľovi duchovný nízky prelet nad vlastnými problémami s potrebným nadhľadom.

Ako vraví P. Gábriš: „*Ide o pokus zastaviť človeka v jeho vysokých letoch, či plazení sa v prachu zeme. S konečným cieľom - dosiahnuť domov! A domov je tam, kde nás privinú k sebe ruky milujúceho Nebeského Otca. A kde už naozaj všetko pochopíme.*“

KLÚČIK – Daniel Šovc

Útla knižočka ľúbivých, láskavých básničiek určených pre 5- až 10-ročné deti. O jabĺčku v košíku, slniečku, včielke či vetříku si budete môcť aj zaspievať, keďže zvukné verše pre vás zhudobnila Oľga Szalmová. Pestrý farebný šat knižke dala a veselé slniečka, bzučiace včielky, strapaté snehové vločky v čiapkach i usmiate jabĺčka do nej rozosiala Marika Pacigová.

DIÁR EVANJELIKA 2011

Diár obohatený fotografiami obsahuje okrem biblických citátov aj originálne citácie vzácných autorov, mesačné zamyslenia a denné čítanie Novej zmluvy. Je ideálnym darčekom pre každého, kto si praje, aby ho hlboko pravdivé myšlienky Božieho slova, ale aj významných ľudí sprevádzali každým dňom nadchádzajúceho roka. Diár obsahuje aj texty a perikopy nediel a cirkevných sviatkov, schematizmus ECAV, učiteľský zápisník, rozvrh hodín, mapu VD, ZD a iné.

PODUJATIA NAJBLIŽŠIEHO OBDOBIA

31. 10. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	Pamiatka reformácie
2. 11. utorok	18 ⁰⁰ hod	Pamiatka zosnulých v kostole
7. 11. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	23. nedeľa po ST <i>so spoveďou a Večerou Pánovou</i>
14. 11. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	24. nedeľa po ST
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Liskovej
	16 ³⁰ hod	Nešporné služby Božie v DD Nádej
	16 ⁰⁰ hod	<i>Misijné spoločenstvo v kostole</i>
21. 11. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	Posledná nedeľa v cirkevnom roku
28. 11. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	1. nedeľa adventná
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Liskovej
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v KD v Lúčkach
	16 ³⁰ hod	Nešporné služby Božie v DD Nádej
5. 12. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	2. nedeľa adventná so spoveďou a Večerou Pánovou
6.-9. 12.	18 ⁰⁰ hod	Adventný modlitebný týždeň
12. 12. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	3. nedeľa adventná so spoveďou a Večerou Pánovou
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Liskovej
	15 ⁰⁰ hod	<i>s Večerou Pánovou</i>
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v L. Sliáčoch
	16 ³⁰ hod	<i>s Večerou Pánovou</i>
	16 ³⁰ hod	Nešporné služby Božie v DD Nádej
	16 ³⁰ hod	<i>s Večerou Pánovou</i>
19. 12. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	4. nedeľa adventná so spoveďou a Večerou Pánovou

	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Lúčkach
	15 ⁰⁰ hod	<i>s Večerou Pánovou</i>
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Štiavnici
	15 ⁰⁰ hod	<i>s Večerou Pánovou</i>
24. 12. piatok	16 ⁰⁰ hod	ŠTEDRÝ VEČER
25. 12. sobota	10 ⁰⁰ hod	1. sviatok vianočný
	15 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v Liskovej
	17 ⁰⁰ hod	<i>so živým Betlehemom a programom detí</i>
26. 12. nedeľa	10 ⁰⁰ hod	Nešporné služby Božie v DD Nádej
	15 ⁰⁰ hod	2. sviatok vianočný s programom detí
31. 12. piatok	16 ⁰⁰ hod	Silvester - rozlúčka so starým rokom

SRDEČNE VÁS POZÝVAME!

OBČIANSKE ZDRUŽENIE VLADIMÍRA PAVLA ČOBRDU

Tohto roku sme na účet občianskeho združenia prijali z 2% celkovo **2 485,07 €**. Všetkým, ktorí podporili činnosť OZ odovzdaním svojich 2% zo zaplatených daní, úprimne ďakujeme. Peniaze budú použité na rozvoj vnútromisijnej práce v našom CZ.

David Bázlik	Zuzana Jarabová
predseda výboru obč. združenia	hospodár výboru obč. združenia

OZNAMY

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE
(A. Bernoláka 11): pondelok, streda, piatok: 9.00 hod. – 11.30 hod.
telefón: 044/43 22 198

• Úprimne vám **ďakujeme** za milodary, ktoré viacerí z vás venovali pre činnosť nášho cirkevného zboru, na občasník DEDIČSTVO. „Ochotného darcu miluje Boh!“ (2. list Korintským 9,7).

DEDIČSTVO - občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu. **Ročník XIV., číslo 2/2010. Náklad:** 330 výtlačkov. **Toto číslo pripravili:** David Bázlik, Ilona Bázliková, Zuzana Jarabová, Zuzana Sedliaková, Evka Machová, Miška Švecová, Juraj Hariň, Lucia Hariňová, Ladislav Zvara. **Redakcia:** Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/432 21 98; e-mail: ruzomberok@ecav.sk;** pre príspevky <http://ecavr.sk>. **Nepredajné.** Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: náklady na výtlačok sú 0,70 €/ (21 SK). Za dary na tlač občasníka vám vopred **úprimne ďakujeme.** Uzávierka tohto čísla bola 15.10.2010

Od:

EVANJELICKÝ A. V.

FARSKÝ ÚRAD

A. Bernoláka 11

034 01 RUŽOMBEROK

tel.: 044/4322198

e-mail: ruzomberok@ecav.sk

<http://www.ecavrk.sk>